

Mateřská škola FAMILY

Mazourova 2
Brno 636 00
IČ. 60 555 131

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

BAREVNÝ SVĚT

pro období 9/2015 – 8/2018-2019

*Nemá být člověk jako strom?
Růst v hlubokém zamyšlení, košatět v přívalech bolesti,
napínat síly jako větve do nejzazších možností,
růst nad sebe, měnit se, krásnět
a pak dát všem kolem to, co hledají
a co jim prospívá:
svěžest, stín, radost, plody ..?*

František Kožík

Zpracovala
Šperková Eva, ředitelka školy

Platnost od 1.9.2007

1. aktualizace, platnost 3/2009 - 8/2012 č.j.msfamily/89/2007
projednáno pedagogickou radou dne: 9.2.2009
2. aktualizace, platnost od 9/2012 – 8/2015 č.j. msfamily/259/2012
projednáno pedagogickou radou dne 28.8.2012
3. aktualizace, platnost od 9/2015 – 8/2018-19 č.j.msfamily/331/2015
projednáno pedagogickou radou dne 27.5.2015, schváleno 25.8.2015

OBSAH

	Srovnávací analýza souladu RVP PV a ŠVP MŠ FAMILY
	Ocenění Etického fóra
	Certifikát Zelená škola
	Certifikát Rodiče vítáni
Část I.	Všeobecné informace o mateřské škole FAMILY
Část II.	Charakteristika školy, poslání a hodnoty, kultura školy
Část III.	Podmínky vzdělávání
Část IV.	Uspořádání života
Část V.	Charakteristika školního vzdělávacího programu
Část VI.	Vzdělávací obsah
Část VII.	Evaluační činnost školy
Část VIII.	Projekty doplňující školní vzdělávací program
Část IX.	Závěr
Část X.	Přílohy

Část I. Všeobecné informace o mateřské škole FAMILY

1. 1. Název, sídlo, právní forma, IČO, telefon, e-mail, www adresa:

Mateřská škola FAMILY
Mazouřova 2/657, Brno 636 00
právní subjekt od 1.7.1994
příspěvková organizace
IČO 60 555 131 IZO 600 107 728
tel.: 548 129 531 - 9
e-mail: info@msfamily.cz reditelka@msfamily.cz
www.msfamily.cz

1. 2. Zřizovatel:

Statutární město Brno
Městská část Brno-Židenice
Gajdošova 7, Brno 615 00

1. 3. Statutární orgán - ředitelka školy:

Šperková Eva

1. 4. Hlavní činnost:

poskytování předškolního vzdělávání dle Zákona č.561/2004 Sb.

1. 5. Součást školy. IZO:

školní jídelna
IZO: 103 079 041

1. 6. Provoz školy, počet tříd a žáků:

6.45 – 16.45 hodin, 4 třídy po 25 dětech

1. 7. Datum zařazení do rejstříku škol MŠMT:

25.3. 1996

1. 8. Kapacita MŠ školní jídelny:

100 dětí 120 jídel

1. 9. Profilace školy:

škola s etickým programem

1. 10. Seznam zájmových, občanských sdružení při škole:

Klub rodičů při MŠ FAMILY,z.s. IČO 48 510 050 ze dne 21. 1. 1993

1. 11. Zapojení do dlouhodobých projektů a certifikáty :

Ocenění za projekt „Etická výchova a prosociálnost“ v mateřské škole Etickým fórem	2001
Fakultní škola Pedagogické fakulty Masarykovy university	2010
Zelená škola	2010
Rodiče vítáni	2015

Část II. Charakteristika MŠ FAMILY

2.1. *Charakteristika školy*

Naše mateřská škola se nachází v městské části Brno-Juliánov, v klidném prostředí přírodní lokality Bílá hora. Byla postavena v roce 1964, postupně byla celkově zrekonstruována, modernizována a obklopena rozlehlou školní zahrada, vybavenou k aktivnímu využití a podpoře pohybu. Vnější barevné provedení školy koresponduje s vnitřním prostředím - míčky červené, zelené, modré a žluté symbolizují hravost dětí a též barvy jednotlivých tříd. Vše připravujeme barevné, vkusné a inspirující, aby se u nás děti i rodiče cítili příjemně.

Jsme školka pro 100 dětí, která s rodiči jedná partnersky a má zájem o spolupráci s rodinou při výchově a vzdělávání dětí. Máme 4 barevně odlišené třídy, školní kuchyň a další prostory pro děti i dospělé jsou v suterénu. Vše je vybaveno moderně, účelně, barevně, vkusně a hlavně pro děti.

Do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je zařazena pod názvem *Mateřská škola FAMILY, Brno, Mazouřova 2* a v systému MŠMT je vedena pod identifikačním číslem IZO 600 107 728. Od 01.07.1994 se škola stala samostatným právním subjektem. V právní formě je příspěvkovou organizací s identifikačním číslem 60 555 131.

Od 01.09.2010 se škola pro svoji kvalitu poskytovaného vzdělávání stala fakultní MŠ Pedagogické fakulty Masarykovy university a vedeme studentky v praxi. Od roku 2010 jsme se zapojili do projektu *Zelená škola* k podpoře ekologického myšlení a sběru drobného elektro. V 3/2015, jako jedna z prvních MŠ, byla škola splněním závazných požadavků a kritérií zařazena do programu *Rodiče vítáni* a certifikována jeho značkou.

Během let 1996 – 2016 byla budova průběžně rekonstruována a modernizována – okna, rozvody vody, kanalizace, plynu, elektřiny, zateplení, vytápění je elektronicky řízeno pro úsporu tepelné energie, byla modernizována školní kuchyně, školní zahrada a v suterénu školy vznikly prostory pro další aktivity. V roce 2006 bylo dostavěno 3. nadpodlaží školy pro rozšíření kapacity školy ze 75 míst na 100 míst pro děti.

Celá škola je od roku 2015 síťově elektronicky propojena pro zvýšení využívání informačních technologií ve výchovně vzdělávací práci, pro rychlejší přenos informací v rámci školy a v komunikaci s rodiči. Všichni zaměstnanci mají vytvořeny pracovní e-mailové adresy. Škola je bezpečně zajištěna, vstup je bezkontaktní pro určené osoby, ostatní s doprovodem zaměstnance.

2.2. *Poslání a hodnota, mise a vize MŠ FAMILY*

2.2.1. Hodnotou školy je **otevřenost, partnerství, pravidla a etické postoje pro rodiče-děti-školu**

Naším záměrem je spoluprací s rodinou utvářet identitu osobnosti dítěte, kultivovat jeho charakter, naučit dítě vnímat život kolem sebe podle etických a prosociálních principů, sociálně kulturních pravidel a MYSLET SRDCEM (EQ – rozvoj emocionální inteligence). Přirozenou, smyslovou a prožitkovou cestou pomáhat dětem objevovat barevný svět v sobě i kolem sebe, svět vzájemných souvislostí, dorozumět se v něm, hledat řešení k situacím a také přijímat změny. Je to deviza do budoucnosti.

2.2.2. Nabízíme:

- ... **školu, ve které se budou všichni cítit dobře**
- ... koncepční záměr - víme KDE jsme, KAM jdeme a CO chceme
- ... profesionalitu a kulturu školy, pozitivní klima, aktuální webové stránky
- ... partnerskou komunikaci s rodiči, v týmu i se sociálními partnery, spolupráci, otevřenost
- ... vyhodnocování úspěšnosti a funkčnosti oblastí života školy
- ... elektronický systém - síťové propojení mezi zaměstnanci školy pro rychlejší a efektivnější přenos dat a informací, zřízení a sdílení v elektronickém kalendáři, komunikace třídy i školní kuchyně s rodiči

2.2.3. V Komunitním centru FAMILY:

chceme utvářet **identitu a roli školy jako vzdělávacího a kulturního centra** pro děti i dospělé, propojit školu s veřejností.

2.2.4. Profilace MŠ FAMILY – **škola s etickou výchovou**

2.3. Kultura MŠ FAMILY

2.3.1. Profesní etika zaměstnance MŠ FAMILY

Platnost od 1. února 2003, aktualizace 1. 9. 2012

1. Ztotožnění se s **filosofií, vizí, principy** a záměry školy
2. Profesní hrdost - uvědomovat si výsledky práce školy, toho, co škola dokázala, prestiže, ocenění
3. **Kredit školy**
  - podporovat vysokou úroveň školy vlastní kvalitní, tvořivou, zodpovědnou prací a zvyšovat hodnotu školy na všech úsecích
  - mít na paměti, že v každé situaci jde o presentaci školy, nikoliv o sebe
  - posilovat týmovou práci (každý článek je velmi důležitý)
  - podporovat pozitivní vztahy na pracovišti (příjemná atmosféra, spolupráce, soudržnost, důvěra, loajalita ke škole)
  - být čestný, poctivý, zodpovědný
4. **Profesionálně komunikovat s veřejností:**
  - profesně-partnerský přístup - zdvořilost, takt, cit, ochota při řešení situací, porozumění, klid, vyrovnanost, důvěra, mlčenlivost o osobních údajích, soukromí při rozhovoru atd. (pozor na familiární a emotivní chování a na soukromé záležitosti)
  - vkusně prezentovat jakékoliv tištěné informace
  - nenechat se vyprovokovat nevhodným jednáním druhé strany (vždy si ověřit fakta)
  - vhodné oblékání - zachovat decentnost a vkus (pozor na výstřední, vyzývavé, průsvitné
  - všechny dokumenty obsahující citlivé údaje je nutné SKARTOVAT
5. **Kultura vnějšího prostředí:**
  - podporovat kontakty otevřeností a profesionalitou, z jednání zaměstnance by měla veřejnost získat pocit kvalitní a profesionální školy (první kontakt, dojem je důležitý)
  - uspokojit zákazníka (rodiče a děti) vstřícností, odborností, korektností
  - dodržovat *Zásady telefonního a elektronického kontaktu*
6. **Kultura vnitřního prostředí:**
  - podporovat profesionální přístup všech zaměstnanců k práci, dětem, rodičům
  - podílet se na přehledném, funkčním orientačním a informačním elektronickém systému
  - posilovat vysoký standart odborného a efektivního výkonu
  - soukromé záležitosti řešit mimo pracovní dobu
  - ze svého jednání vyloučit lež, podvod, intriky, pomluvu či neuctivé chování vůči jinému
  - nést odpovědnost za své skutky a jednání
  - v případě potřeby nabídnout nezištně pomoc či podporu druhému
  - šetřit materiálem
7. **Dodržovat pravidla školy, kázeň a řád**

2.3.2. Zásady telefonního a elektronického kontaktu

Platnost od: 1. 9. 1999 a 1.9.2015

Informace o škole, zaměstnancích a dětech (na základě zákona 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů, Směrnice MŠ FAMILY 12-00-1) podává **pouze ředitelka** školy nebo **zástupkyně**.

Přítom nelze poskytovat informace:

- individuální data zaměstnanců či dětí (adresa, telefon, datum narození, věk, mzda -tzv. soukromé údaje)
- informace o vnitřních organizačních záležitostech školy, obchodních smlouvách

- Hovořte jako profesionál, ohlaste : **MŠ FAMILY, jméno a pozdravte**.
- Každým zvednutím telefonu prezentujete školu i sebe. Hovořte optimisticky a pozitivně. Volající slyší i váš úsměv.
- První dojem si volající vytváří právě z prvního telefonního kontaktu do organizace.
- Lidé Vás nevidí a posuzují Vás výhradně na základě verbálního projevu.
- Sluchátko zvedat je mezi 2-3 zvoněním (ideální doba). Delší vyzvánění může být bráno jako výraz nezájmu, lhostejnosti a vytváří negativní obraz o škole
- Naslouchající Vás hodnotí podle toho, jakým stylem hovoříte, věnujte mu dostatek pozornosti, udělejte dobrý dojem.
- Dobrý dojem se dá velmi lehce pokazit.
- Vnešte do hovoru i osobní tón, zeptejte se na jméno a oslovujte ho jménem. Dáváte mu najevo nejen zájem o něj, ale i to, že hovor je pro Vás důležitý.
- Získejte důvěru, hovořte pozitivně. Neplatí však zásada, že telefon snese všechno. Při telefonním kontaktu můžeme napáchat větší škody než při osobním jednání.
- Nikdy neberte telefon jako vyrušení z práce. Sice někdy telefon zvoní v nevhodný okamžik, ale volající to samozřejmě nemůže vědět.
- Profesionálně se chovejte i při přepojování.
- Pokud je ředitelka či pracovníci mimo pracoviště, volte odpověď opatrně-např. „ mohu vyřídit vzkaz? “Nevhodné výrazy jsou: „ještě nepřišla, nevím, kdy přijde, už jsem ji hledala apod.“. Rovněž nesdělujte osobní informace: *šla k zubaři, jela na dovolenou na Moravu*.

Od volajícího přijměte a předejte dotyčnému:

1. kdo volal, název organizace, telefonní číslo
2. запиšte celý vzkaz a volajícímu ho zopakujte. Ujistíte nejen sebe, že informace, kterou budete dál předávat, je souvislá a kompletní
3. poznačte DATUM, ČAS a hodinu, kdy byl vzkaz pořízen

Zásady elektronické komunikace

1. Písemný projev o vás mnoho vypovídá – o vašem vzdělání, znalostech i celkovém přehledu.
2. **PŘEDMĚT E-MAILU**
Nezapomeňte vyplnit předmět **e-mailu**, je to nezdořilé. Správně zvolený předmět, který vystihuje přesně obsah e-mailu, usnadňuje orientaci. Někteří lidé čtou pouze předměty a rovnou mažou.
3. **TEXT E-MAILU**
Text musí být stručný a jasný - vyhněte se emocím. E-mail by neměl být příliš dlouhý, obecně se považuje za maximum 40 řádek. Vhodné je text členit volnými řádky, aby se zachovala přehlednost.
4. Chráněna je soukromá pošta zaměstnanců v zaměstnání, včetně elektronické. **Dopisy** adresované výlučně k rukám zaměstnance nesmí nikdo jiný otevřít. Stejně tak i soukromé maily, u nichž může zaměstnavatel sledovat nanejvýš jejich tzv. hlavičky, nikoliv ale obsah (13 Listina základních lidských práv a svobod).

Část. III.

Podmínky předškolního vzdělávání v MŠ FAMILY

Prioritou školy je:

Vytvářet a podporovat kvalitní podmínky pro výchovu, vzdělání a rozvoj dítěte dle jeho osobních možností a předpokladů. Chceme, aby tyto podmínky naplňovaly tematický název ŠVP „Barevný svět“ – aby vše kolem dětí bylo barevné, harmonické, bezpečné, příjemné a podnětné.

3.1. Věcné podmínky pro výchovu a vzdělávání aneb co je kolem nás

Naším hlavním záměrem je vytvářet vnitřní i vnější prostory školy barevné, veselé, příjemné, inspirující, estetické a funkční. Zároveň splňující bezpečnostní, hygienické a technické požadavky.

Na výzdobě prostředí se podílí děti vlastními výrobky, které jsou rozmístěny po celé škole. Nábytek ve třídách je ergonomický, účelný a funkční, splňující hygienické, bezpečnostní normy (dětské stoly a židle jsou přizpůsobeny výšce dětí, hračky a pomůcky máme v otevřených skříňkách v dosahu dětí a v dostatečném množství pro všechny věkové skupiny, lehátka k odpočinku jsou lehká, vzdušná, hygienická)

Třidu dotváří pedagog podnětným metodickým materiálem k probíranému tématu. Veškerý materiál (hračky, didaktické pomůcky, knihy odborné i dětské) doplňujeme dle nabídky a potřeby a pedagog vede děti k šetrnému zacházení. Dětem nabízíme hodně logické hry Smart Games, Logico Picolo, Mini Luck, tangramy. Nekupujeme komerční hračky, ani je nepodporujeme (např. donesením dětí).

Škola má vysoký stupeň ochrany dětí i zaměstnanců školy. Hlavní vstup je bezpečně zajištěn elektronikou proti vstupu nežádoucích osob. Dovnitř mohou vstoupit pouze evidované osoby prostřednictvím čipu, tedy nezkopírovatelného elektronického klíče. Tento pozitivní prvek dává rodičům pocit sounáležitosti se školou - vstupují do své školky bez čekání. I vnitřní dveře hlavního vstupu jsou upraveny tak, aby zamezili možnému volnému odchodu dětí z MŠ. Školní zahrada je pro děti bezpečně zajištěna oplocením. Je rozlehlá a nově vybavena aktivními herními prvky v souladu se soudobými nároky na využívání. Esteticky a funkčně koncipovaná zahrada vytváří nejen pestré prostředí, které podporuje kreativitu, zvědavost dětí, ale má pozitivní vliv na rozvoj fyzických schopností a pohybu dětí, dnešní doby. Byl kladen důraz na design, originalitu a bezúdržbovost herních prvků pro věkovou skupinu 3-6 letých dětí.

Chystáme se řešit Projekt

č.12 „Modernizace tříd – tř.B“ **splněno 8./2016**, navazuje tř.C

č.13 „Webové stránky školy – moderně a barevně/3“ **splněno 7/2015**

č. 22 „Moderní vstupní prostor do MŠ“:

č.26 „Telekomunikační systém“ **splněno 7/2015**

3.2. Životaspráva aneb vše v rovnováze

Dětem připravujeme denní program tak, aby měl vyvážený poměr aktivit a klidu, zátěže a relaxace, rozvoje i odpočinku, a to tělesného i psychického. Je přizpůsoben heterogenní skupině dětí, reaguje také na potřeby dětí. Chodíme s dětmi denně ven, aby měly dostatek pohybu i her na čerstvém vzduchu. Je to pro ně zdravé a zajímavé. Jsou-li zhoršené klimatické podmínky (silný mráz, déšť, inverze, silné sluneční záření) je pobyt venku organizačně upraven či zrušen.

Odpolední relaxaci na vzdušném lůžku zajišťujeme dětem odpočinek psychický i fyzický a dětem s menší potřebou spánku nabízíme klidný program při tónech relaxační hudby a respektu k druhému.

Ve vlastní, moderně vybavené kuchyni připravujeme plnohodnotnou, kvalitní, zdravou, pestrou a vyváženou stravu za dodržení pravidelných intervalů mezi podávanými jídly. Svačina je průběžná i společná podle potřeb dětí i denního programu, oběd je vždy společný.

Děti vedeme motivačně:

- ... ke kultuře stolování a k dodržování správných stravovacích návyků (mytí rukou, přiměřený klid, učíme se přijímat nové jídlo i dojídat)
- ... k sebeobsluze – děti si samy připraví své místo (prostírání, hrníček, příbor, tácek, ubrousek)-mimo polévky
- ... k podpoře radosti z jídla (menší porce s možností opakovaného přidání) a k volbě (nejsou nuceny ke konzumaci celého jídla, ale je jim šetrně nabídnuta možnost pouze ochutnat- obzvlášť odmítá-li dítě jídlo úplně).
- ... k pitnému režimu po celý den - čaj i mléčný nápoj je nabízen konvičkami na každém stolku ve třídě a děti si samostatně nalévají do vlastních hrníčků. V letním období je pitný režim zajištěn i na školní zahradě za dodržení hygienických předpisů.

3.3. Psychohygiena aneb spokojené dítě, spokojený rodič

Tato hlavní myšlenka je zakomponována do filosofie, motta, kultury a atmosféry školy již od roku 2000, kdy jsme začali rozvíjet etickou výchovu. Spočívá v zajištění příjemného, klidného, čistého a podnětného prostředí vzájemné důvěry, citu, úcty, komunikace, otevřenosti a pravidel mezi dětmi i dospělými.

Celkové klima poskytuje dítěti pocit bezpečí a sebezpětí, rozvíjí **etické hodnoty a prosociálnost** přirozenou cestou u každého dítěte a v každé situaci. Důležitou roli v péči o duševní hygienu hraje citová podpora. Je potřeba, aby u dítěte převažovaly pocity kladné, protože dítě soustřeďuje pozornost jen na objekt, který jej citově zaujal. Dítě s kladným sebezpojetím je připraveno pro další stupeň citového rozvoje. Negativní vlivy – nestabilita, porovnávání, ponižování, nepřiměřené tresty, násilí - brání rozvoji osobnosti, vzniká nízké vědomí o vlastní hodnotě, problematické může být začleňování do kolektivu, komunikace a mohou vznikat zárodky patologického chování v budoucnosti.

Prioritním úkolem pedagoga i ostatních zaměstnanců při každém setkání s dítětem je vybudování a posilování pocitu bezpečí, jistoty, důvěry, řádu, pocitu užitečnosti, pozitivního ocenění. S citem a láskou jej provázet po celý den. Každé dítě vedeme k jeho rozvoji dle osobních možností a schopností, tento vývoj písemně či obrazově zaznamenáváme a projednáváme s rodiči na Konzultačních hodinách. Všechny záznamy ukládáme do Portfolia dítěte.

První školní den děti u hlavních dveří přivítáme pohádkovou postavou. Při prvním nástupu do MŠ vytváří správně zvolená adaptace dítěti kvalitní základ pro další období. Nabízíme individuálně přizpůsobený adaptační program, jehož součástí mohou být i rodiče, kteří mohou pobýt s dítětem krátký (cca. 1h) čas v novém prostředí. Ve třídě mohou být vytvořeny i rodinné koutky s foto rodiny dítěte, které jim pomáhají překonat počáteční potíže.

Abychom dětem zajistili stabilitu vnitřního života, máme ve všech třídách vytvořen stejný organizační modul (viz podmínka Organizace).

Principy etické výchovy, které jsou zapracovány v Třídním vzdělávacím programu:

1. potřeba pozitivní komunikace (rozvoj verbální a neverbální komunikace, přístup k lidem, situacím, světu,)
2. potřeba adaptace a bezpečí (důvěra, jistota, pravidla, harmonie, naslouchání, pomoc, přizpůsobení)
3. potřeba úcty, sebeúcty, přijetí (důstojnost, rozvoj sebedůvěry, poznávání a ocenění sebe i ostatních)
4. potřeba kreativity (řešení vztahů, situací, úkolů, překonávání překážek, vlastní názor. poznávat, flexibilita)
5. vyjádření pocitů pozitivních i negativních (komunikace citů, empatie, umět říci ne)
6. potřeba lásky a sounáležitosti (vzájemné vztahy, míst své místo)
7. potřeba pravdy (význam dodržování pravidel, důvěry a pravdivosti tvrzení)
8. potřeba prosociálního chování (myslet na druhé, pomoc, spolupráce, darování)
9. potřeba komplexní prosociálnosti (vyšší, obsáhlejší myšlení k pomoci)
10. vnímat reálné a zobrazené vzory
11. vnímat ekonomické hodnoty
12. přijmout a znát 9 pedagogických zásad pedagoga (viz bod 3.6.1)

Chystáme se řešit Projekt

„Etická výchova podrobněji v našem TVP“

3.4. Organizace aneb práce, hra, pohyb, jídlo, odpočinek v harmonii

Program dne má svůj řád, který zahrnuje vyváženou, rozmanitou a podnětnou nabídku činností řízených a spontánních, skupinových či individuálních, v různé úrovni náročnosti pro věkové skupiny a dle vzdělávacího tématu z třídního vzdělávacího programu. Dětem dáváme po celý den dostatek prostoru ke hře, učení, pohybu, odpočinku i soukromí, ale též je program přizpůsobován měnícím se okolnostem, situacím a potřebám dětí. Dle možností a schopností dětí podporujeme rozvoj, hodnoty, samostatnost, volbu a dokončení práce. Většina programu a her probíhá ze zdravotních důvodů na zemi pokryté kobercem (kromě činností vyžadujících přítomnost pedagoga – stříhání, grafomotorické práce), kde děti přirozenou neustálou změnou pohybů posilují svalstvo celého těla.

Heterogenními skupinami dětí (3-6 leté společně), jejichž počet odpovídá právním předpisům, vytváříme přirozenou skupinu, která podporuje sounáležitost, vzájemnou pomoc, přirozený růst a rozvoj a naopak odstraňujeme způsob věkové nadřazenosti mezi třídami.

Odpolední odpočinek vychází z potřeb dítěte. Dětem, které neusnou, je nabídnut klidný program s relaxační hudbou (jako formy využití klidné atmosféry k individuálnímu rozvoji dítěte) a s respektováním dětí, které spí.

Spojícím organizačním prvkem ve třídách je stejný modul:

- vytvoření pravidel třídy graficky a jejich společné dodržování
- přivítání + rozloučení s dítětem podáním ruky, očním kontaktem a pozdravem
- mytím rukou po příchodu do MŠ a během dne
- příprava svého místa (značka, prostírání, hrníček na pití, ovoce/zelenina+ ubrousek na položení)
- setkání v komunitním či diskusním kruhu; předškolní chvílka
- organizace nabídky jídla a pití, osobní hygieny a odpočinku
- klidný odpolední (individuální) program, hra dětí s nižší potřebou spánku po 1/2 h odpočinku, využití klidné atmosféry k odpolednímu vzdělávání dětí s tabulkami Logico, Mini luck aj.
- třídění papíru
- při uzavírání provozu rozdělení dětí stále do stejné třídy

Program dne umožňuje začleňování zvláštních akcí, které jsou organizačně zajištěny tak, aby nebylo narušeno stravování ani odpočinek dětí:

- akce s rodiči - konzultační dny s rodiči v odpoledních a večerních hodinách 2 x ročně, vánoční setkání, Dětský den, Letní slavnosti v kulturním domě, předškolní program, schůzka s rodiči na začátku šk.r. v každé třídě
- při těchto akcích zpravidla používáme trička s logem naší MŠ
Akce s rodiči, na jejichž organizačním zajištění se podílí celý kolektiv, zařazujeme odpoledne a informace sdělujeme vždy v předstihu, aby rodiče mohli návštěvu v MŠ zkoordinovat s pracovními povinnostmi.

Dále pořádáme:

- 2 x ročně školy v přírodě, zpravidla s výukou lyžování a plavání
- výlet; návštěva v ZŠ, knihovny, výstavy; kulturní nabídky, sportovní soutěže

Nadstandartní aktivity nejsou součástí ŠVP a škola je nemusí organizovat z důvodu narušení výchovně vzdělávací práce:

focení dětí, screeningové vyšetření zraku dětí, kroužky apod.

Bezpečnost dětí i zaměstnanců je pro nás důležitá:

Škola má uzamčené vstupy do budovy proti volnému vniknutí cizích osob. Vstup zákonných zástupců je na čipy, ostatní osoby po ověření účelu jejich vstupu a telefonickém nahlášení do kanceláře. Žádná cizí osoba se nesmí pohybovat po budově bez dozoru.

Pedagog vyhodnocováním rizik v daném místě zajišťuje bezpečné prostředí pro hru dětí. Při odchodu mimo areál školy používáme pro děti z bezpečnostních důvodů reflexní vesty – první a poslední dvojice nebo celá skupina. Pedagogové přepočítávají děti před vycházkou, akcí a po skončení. Při předávání dítěte dodržují daná pravidla předávání dalším osobám uvedeným v písemném Zmocnění zákonnými zástupci.

3.5. Řízení školy aneb důležitá je pro nás kultura školy a kvalitní tým

3.5.1. vedení zaměstnanců

demokratické řízení školy je založeno především na otevřenosti k zaměstnancům i rodičům, systému, informovanosti, důvěře a týmové spolupráci. Přirozená, upřímná komunikace a vzájemná dohoda posiluje pozitivní mezilidské vztahy. Tento styl vedení se projevuje na dobré atmosféře a klima školy. Základem je zapojení zaměstnanců do života školy konkrétní rolí a zodpovědností v rámci kompetence. Rozdělení pravomocí a krátké operativní porady zajišťující všem pružnou informovanost. Zaměstnanci školy jsou podporováni a motivováni k tvůrčí schopnosti řešit situace, k reprezentaci školy a její filosofie, hodnot a zásad respektující důstojnost člověka. Je jim vytvářeno kvalitní a moderní zázemí pro práci i krátkodobý odpočinek.

3.5.2. komplexní řízení školy

Ředitelka školy koordinuje strategický rozvoj školy ve všech oblastech - lidských zdrojů, výchovně vzdělávací, technické, ekonomické, projektové, image. Přehledný a funkční plánovací systém korespondující s evaluací je podstatný pro život školy. Kontrolní systém je využíván ke zdokonalení a efektivitě práce, ale též k vyhledání a řešení skrytých problémů. Motivační systém - pěkné prostředí, seberealizace, společenské ocenění, stabilita, odměňování či benefity – přispívá ke stimulaci výkonu práce.

3.5.3. filosofie školy

Naši společnou ideu jsme kolektivně zkoncipovali a vyjádřili textově i graficky mottem a logem školy.

Motto školy

DÍTĚ Stimulací pozitivních vlastností, respektováním osobních potřeb probouzet v dětech sebedůvěru, lásku, city, schopnost komunikace, naslouchání druhému, přijímat i dávat. Vlastním prožitkem rozvíjet touhu po poznání, podílet se na utváření pravidel, podporovat svobodu a zodpovědnost, mít svůj názor. Kultivovat dětskou duši prosociální výchovou tak, aby svůj další život mohlo žít jako poctivý a charakterní člověk. (říjen 2002)

KOLEKTIV

1. Být pozitivní“je životní filozofie, pohled (na sebe i na svět) z nadhledu, vědomí své hodnoty, lásky a citu, přístupu k životu, žebříčku hodnot a pochopení jemného přediva mezilidských vztahů.“
2. Nejlepší reklamou je naše práce. Kvalitní týmová práce vede k cíli, úspěchu. (duben 2002)
3. Nejdůležitější věc v životě není, abychom sami vyhrávali, ale pomáhali druhým vyhrát ! (leden 2007)

RODIČE

„Nabízíme důvěru a spolupráci. Přijmete-li ji, bude to společní cesta k rozvoji šťastného dítěte“ 2007

Logo graficky vyjadřuje filosofii školy a školního vzdělávacího programu. Bylo vytvořeno naší p.učitelkou.

Dlaně charakterizují rozdílnost dětí či lidí, v kruhu vyjadřují sounáležitost. Barevné dlaně pak ukazují 5 základních oblastí výchovně vzdělávacího programu BAREVNÝ SVĚT a korálky uvnitř symbolizují rozmanitost světa kolem nás a jeho propojenost. (září 2004)

3.5.4. informační systém

komunikace s rodiči či veřejností je spojena s reprezentací školy, kterou považujeme za podstatnou oblast. Posílujeme tím identitu školy. Hlavní zásadou je vkusnost, srozumitelnost a aktuálnost.

K přehlednému informačnímu systému využíváme:

web stránky	info o životě školy a foto pro ilustraci (z bezpečnostních důvodů jde o starší záznamy)
vitřina	info o zápisu, uzavření školy, kroužky
hlavní chodba	info o stravování, hlavní informace o škole a akcích, kroužky, předškolní program
šatny	info o dění konkrétní třídy k výchovně vzdělávací činnosti
dveře šatny	info pouze o aktuální o akci, oznámení o výskytu infekce
dveře třídy	info o provozu třídy či organizačních změnách
chodba	strom „uzavírá“ cestu do 2.p. 1.p. či přízemí
elektronický systém	- přenos informací v rámci školy do pracovních e-mail adres, přihlášky -odhlášky stravy pro rodiče, web stránky jednotlivých tříd na webu školy pro komunikaci s rodiči ,
Interní web	zápisy z porad, důležité dokumenty apod. pro zaměstnance školy
místním zpravodaj	- prezentujeme informace o životě školy

3.5.5. partnerská spolupráce s jinými subjekty :

- konzultační hodiny s rodiči o výchovně vzdělávacím růstu dítěte
- Pedagogická fakulta Masarykovy university vedením studentek v praxi
- pedagogicko psychologická poradna, individuální psycholog dítěte
- zřizovatel - zástupce zveme na hlavní akce školy
- sociální odbor
- základní škola

3.5.6. zpětná vazba – je cenným zdrojem informací pro zlepšování práce školy, získáváme ji :

- ankety tříd k tématu pro rodiče
- konzultační dny
- sebereflexe v Portfoliu pedagoga
- schránka důvěry na webu školy, kde mohou rodiče či veřejnost sdělit postřehy, náměty, připomínky
- Pedagogická fakulta –výměna zkušeností z teorie a praxe, tvůrčí setkávání na kolokviích
- evaluační proces – týmová práce, vzdělávací práce, akce, projekty, portfolio pedagoga

Chystáme se řešit Projekt č.24 „Digitalizace školy **aneb** Moderní komunikace“

- zavedení elektronického systému komunikace v rámci školy, vytvoření pracovních adres
- podpora používání informačních technologií ve výchovně vzdělávací práci (sběr informací, přenos dat, samostatnost pedagogů, videonahrávky), nákup notebooku a tabletu

3.6. Personální a pedagogické zajištění aneb přirozené zrcadlo pro dítě

Disponujeme kvalifikovaným personálem.

U pedagogů je požadováno středoškolské či vysokoškolské vzdělání se zaměřením na předškolní výchovu a průběžné další odborné vzdělávání k vnitřnímu odbornému růstu pedagoga. U nepedagogů je kladen důraz na pozitivní a citlivou komunikaci s dětmi a nezasahování do pedagogické práce.

Rozvrh služeb zaměstnanců je upraven tak, aby zohlednil délku provozu, zajistil optimální pedagogickou péči a hygienickou údržbu školy

Pedagog je profesionál, který pracuje dle filosofie a kultury školy (viz část II, bod 2.3), principů etické výchovy a je odborný partner pro rodiče. Vždy vycházíme z důvěry, důstojnosti, respektu soukromí, rovnosti a spolupráce při hledání společné cesty. Od r. 2015 si každý pedagog si 2x ročně stanovuje osobní rozvojové cíle, které průběžně dokládá a ukládá v Osobním portfoliu.

3.6.1. Profesní role etického pedagoga:

1. je odborník, otevřený, taktní, diskretní, má zájem spolupracovat s rodiči, s kolegy a tvořit
2. přirozeně komunikuje - oční kontakt, klidný projev, pozitivní myšlení, vyrovnanost, hledá řešení
3. projevuje mravní a hodnotový postoj – je pozitivní reálný vzor pro dítě (pozor na negativní zobrazené i reálné vzory - média, modelky, scestné modely chování a jednání), děti napodobují své okolí, pravdivost svého tvrzení projevuje v komunikaci a situacích
4. přijímá 9 pedagogických zásad:
  1. vytvořit z třídy sjednocenou skupinu atmosféra bezpečí, důvěry, spolupráce, pravidla třídy, sounáležitost
  2. přijmout dítě takové jaké je nerozdělovat děti na hodné a ostatní, projevovat mu přátelský vztah
  3. připisovat dětem pozitivní vlastnosti hledat v nich pozitiva, vyjadřovat pozitivní očekávání
  4. formulovat jasná a splnitelná pravidla zajišťují dětem bezpečí, orientaci; přísná autorita rozvíjí agresivitu
  5. negativní jevy-řešení učit konstruktivně řešit konflikt (ne TY, ale co jsi udělal je špatné)
  6. nabízení k prosociálnímu chování povzbuzovat dítě, pomáhat si, být kamarád, myslet na druhé
  7. odměna a trest používat opatrně, účinná stimulace je připisovat pozitivní vlastnosti
  8. zapojit do výchovného procesu rodiče rozvíjet důvěru ve školu, konzultace výchovných záležitostí
  9. být nositelem radosti a lásky k sobě a druhým pozitivní atmosféra pomáhá otevřít srdce a duši dítěte
5. projevuje prosociální postoj – přináší čistotu a hlubší vztah
klíčovým bodem mravního, prosociálního chování je schopnost překročit hranice svého "já", zohlednit zájmy ostatních lidí, resp. udělat něco pro druhého, v jeho prospěch, aniž bychom za to očekávali zisk, výhody, ocenění, pochvalu, uznání, odměnu. Motivem a předpokladem je vnitřní potřeba udělat to, co pomůže druhému.
6. charakteristické znaky prosociálního člověka: konat dobro bez vidiny zisku, úspěchy jiných přijímat bez závisti, konat s čistým úmyslem pro lidi i přírodu, otevřeně a pravdivě komunikovat, pozitivně hodnotit druhé,

3.6.2. Výchovný styl pedagoga

zahrnuje kvalitní, ale ve svých požadavcích náročnou výchovu k životním postojům a přístupu k dítěti, rozvoj jeho charakteru a harmonické osobnosti. Výsledek dlouhodobého procesu je jako práce zahradníka, který pěstuje a jemně kultivuje rostlinky v optimálních podmínkách a dle zákonitostí. Zahrnuje:

1. pravidelné sebezvdělávání v oblasti moderních metod práce s dětmi – odborné semináře, literatura
2. vnímat a dodržovat 9 pedagogických zásad (viz 3.6.1. bod 5)
3. uplatňovat principy etické výchovy (viz bod 3.3. podmínka Psychohygiena)
4. vše pro přínos dítěti
  - vytvořit denně rozmanitou nabídku činností pro dítě
  - vytvořit prostředí příjemné, stimulující, přirozené a odpovídající tématu vzdělávací práce
  - vytvořit a dávat dítěti atmosféru bezpečí a důvěry, radosti, spokojenosti a intelektového růstu
  - důležité je, zda se dítě dobře cítí a jaké zážitky si ze situace odnáší
  - všimnout si zdánlivě nedůležitých, ale pro dítě v danou chvíli prioritních věcí
  - komplexní rozvoj osobnosti - psychické, fyzické a sociální dovednosti dle osobních možností
5. osobní individuální pokrok dítěte
  - vést dítě tak, aby dosáhlo úrovně rozvoje, který odpovídá jeho osobním možnostem
  - hodnotit dítě za konkrétní situaci, kterou v daném okamžiku zvládlo či překonalo (vidím, mám radost, cítím, dokázal jsi...), učení oceňováním, pochvalou
  - dávat a podporovat pozitivní šance - **oceníme konkrétní pokrok**
  - rozvíjíme samostatnost dítěte (aktivní myšlení, řešení, sebeobsluha)

- neporovnávat a nevyžadovat stejný výkon od všech dětí
  - sledovat potřeby (soukromí, odpočinek, osobní tempo, stravování aj.), schopnosti a možnosti dítěte
  - zaznamenávat průběžně osobní individuální pokrok dítěte
6. aktivní vzdělávání
- otevřené otázky – Proč, Co by se stalo, Najdi řešení... vést k přemýšlení, uvědomění, hledání několika řešení a vše propojujeme do reálného života, pospojovat vše (vše se vším souvisí, vše ke všemu patří)
  - učíme děti ptát se a přemýšlet nad řešením, probouzíme v dítěti zájem o učení, zkoumání a objevování po celý den
  - vést k porozumění sobě i světu kolem, orientovat se, komunikovat
  - využívat vzniklých situací jako příležitostí k růstu dětí
  - vést děti k dokončení úkolu
7. v každé situaci mít na mysli cíle předškolního vzdělávání
- ROZVOJ do života - čemu v tomto okamžiku dítě učím, smysl a význam pro něj?
  - HODNOTY morální, lidské, společenské - jakou hodnotu podporuji, rozvíjím?
  - SAMOSTATNOST - může dítě ovlivnit situaci, má prostor pro samostatnost, rozvoj sebevědomí
8. při řešení situací dávat dítěti prostor, aby náprava či řešení vyšlo z uvědomění dítěte, nikoliv z uč.
9. nepodporovat nezdravé soutěžení

Rizikové faktory

1. pedagog málo pracuje na vlastní změně a sebereflexi
2. komunikace - používá obecné oceňování dítěte - šikovný, výborně, hodný
3. dítě dostává pokyny ke slepé, zdánlivé poslušnosti z autority uč - není respektováno 9 pedagog. Zásad
4. podpora samostatnosti – chybí vedení k aktivnímu vzdělávání- dochází k pasivnímu předávání informací pedagogem, pedagog řeší situace za děti, děti jsou zahlcovány informacemi
5. organizace vzdělávání je málo promyšlená - chybí možnost výběru z více činností, je pracováno s celou skupinou - nejsou sledovány individuální potřeby, osobní možnosti, schopnosti, tempo dítěte
6. podpora rozvoje kompetencí - děti jsou výkonnostně srovnávány, porovnávány, je s nimi manipulováno a pracováno z pozice autority
7. děti se necítí dobře, nabídka není pro ně lákavá, zajímavá a přínosná

3.6.3. Formy a metody výchovně vzdělávací práce

1. Nabízené činnosti a aktivity probíhají v těchto moderních **formách**:
  - přirozené situace – učení podle modelu, napodobováním
  - řízené činnosti s individualizací (cílená činnost s jedním dítětem, odklady šk.docházky)
  - částečně řízené činnosti s malou skupinou
  - řízené činnosti s celou skupinou
  - řízená činnost s více skupinkami s jedním zadáním
  - volné hrové a spontánní činnosti
  - klidný program pro děti s nízkou potřebou spánku
  - kombinace různých forem práce
2. Používáme moderní k tomu **metody** učení:
  - komunikaci osob očním kontaktem – nepokřikovat na sebe
  - pravidla třídy vytváříme s dětmi která dodržujeme -řád je důležitý pro zajištění jistoty
  - oceníme u dítěte konkrétní pokrok, kvalitu, hodnoty, spolupráci, aktivní řešení
  - prožitkové a kooperativní aktivní učení hrou– *cesta uvědomění skrze prožívání*
    - ... *seznámení (přiblížení)* s tématem prostřednictvím aktivity, hry
    - ... *prožívání* - pochopení významu tématu srdcem
    - ... *získání zkušenosti* - osvojit si prvky z aktivity - experimentováním, zkoušením
    - ... *propojit se životem* - uplatňování získaných způsobilostí v běžném chování, jednání
  - komunitní kruh
  - diskusní kruh
  - rituály ve třídě (opakované společné akce – oslavy, stolování, relaxace s hudbou...)
  - motivace loutkou, příběhem, dopisy.....
  - adaptační program - příchod dítěte do nového prostředí MŠ je obdobím pozvolné adaptace, ve kterém etická výchova velmi vhodně pomáhá překonávat počáteční komunikační obtíže.

Chystáme se řešit Projekty

1. „Hodnocení konkrétních projevů a výkonů dítěte“ pokračujeme
(zrušit paušální a obecné pochvaly, porovnávání dětí)

2. „Učíme děti ptát se a přemýšlet“

pokračujeme

3. Nové projekty:

- a. „*Diagnostika dítěte funkčně a prakticky*“ : jako proces individualizace vzdělávání
  - všechny děti - propojení diagnostiky s evaluací tématu (seznam dětí a výstupy)
  - předškolní děti – diagnostické nástroje PPP Brno a STROM
- b. č.24 „*Digitalizace školy aneb moderní komunikace*“ používání notebooku pro VVP, tabletu k videonahrávkám
- c. č.25 „*Portfolio učitele jako plán osobního rozvoje a sebereflexe*“
- d. č.27 „*Osobní profilace pedagogů v určité didaktické oblasti*“ – k tomu směřovat profesní rozvoj, portfolio, týmovou spolupráci

3.7. Spolupráce rodičů aneb co nás spojuje

Motto naší spolupráce s rodinou je:

„Nabízíme důvěru a spolupráci. Přijmete-li ji, bude to společná cesta k rozvoji šťastného dítěte.“ duben 2002

Rodiče přijatých dětí dostávají informační příručku o naší mateřské škole, kde jsou informováni o všech podstatných oblastech života školy (jak probíhá adaptace, vzdělávání, stravování, kultura školy, partnerství a spolupráce, kontakty na školu).

Nabízíme aktivní spolupráci a komunikaci, která je založena na **důvěře, partnerství a kooperaci**. Rodič jako partner se může podílet na vzdělávací činnosti třídy a hledáme společná řešení výchovně vzdělávacího růstu dítěte, který společně konzultujeme. Vycházíme vždy z diagnostiky dítěte, prováděné průběžně během šk. roku. Respektujeme vždy důstojnost člověka a soukromí.

Vycházíme z filosofie naší MŠ - jsme otevřená škola, kterou spojuje oboustranná důvěra, partnerství, korektnost, úcta, pravidla, systém a řád. Na začátku školního roku nabízíme rodičům společné setkání v každé třídě ke vzájemnému poznání, během roku pak ještě 2x ročně individuální konzultační schůzky v odpoledních hodinách v rodiči zvoleném čase. V případě potřeby je možné zajistit mimořádnou individuální schůzku k projednání nutné záležitosti.

Při společných akcích (dětí, škola, rodiče) vytváříme a využíváme velké množství příležitostí k neformální komunikaci s rodiči. .

Pro rodinu nabízíme program:

1. adaptační – pro dítě „na míru“ a pro rodiče „příručku“ s informacemi o škole
2. konzultační - 2x ročně, pro hledání vzájemného postupu při výchově a vzdělávání dítěte
3. společenský – společné akce v odpoledních hodinách (Dětský den, Letní slavnosti, Vánoční setkání), pořádání dětských oslav v komunitním centru viz Tradice školy
4. poradenský – na vyžádání rodičů ve spolupráci s dalšími organizacemi, při záležitosti, která přesahuje kompetence či možnosti školy
5. poznávací - den otevřených dveří v době zápisu do MŠ k prohlédnutí školy
6. vzdělávací - aktivity pro děti či dospělé v Komunitním centru
7. předškolní – 1x měsíčně aktivní spoluúčast rodiče s dítětem na přípravě budoucího školáka
8. technický – elektronické přihlášky a odhlášky stravy, pracovní e-maily každého zaměstnance a tříd
9. informační – aktuální web a přesný systém sdělování informací
10. zpětná vazba – ankety pro rodiče na určené téma, schránka důvěry

Vzájemně velmi dobré, korektní a profesionální vztahy rodiny a školy jsou stále podporovány a projevují se pak i na pomoci rodičů – finanční, materiální podporou a někdy i komplexním se zajištěním opravy.

Chystáme se řešit Projekt

č. 24 „*Digitalizace školy aneb moderní komunikace*“

- notebook jako jeden z dalších prostředků kontaktu s rodiči
- používání pracovní e-mailové adresy
- elektronická komunikace tříd s rodiči odesílání zpráv typu „Co se chystá...“

Část. IV. Uspořádání života v MŠ FAMILY

4.1. Informace o nás:

PROVOZ ŠKOLY

- † MŠ je OTEVŘENA: Po - Pá 6⁴⁵ - 16⁴⁵ hodin ZÁŘÍ - ČERVEN
- † MŠ je UZAVŘENA z bezpečnostních důvodů mimo určené hodiny
- † V době školních prázdnin v průběhu roku bývá provoz částečně přerušen, nejsou aktivní zájmové kroužky, o uzavření školy v červenci a srpnu jsou informace oznámeny v květnu
- † Budou-li rodiče potřebovat přivést nebo vyzvednout dítě mimo určené hodiny, rádi po domluvě vyhovíme
- † Děti se ráno scházejí v přízemí ve třídě „Kotátko“, ostatní třídy se otevírají postupně. Odpoledne se třídy uzavírají sestupně.
- † V letním období využíváme školní zahradu i odpoledne, zohledňujeme klimatické podmínky (v létě silné sluneční záření, v zimě mraz pod-10st) a režim pobytu venku je upraven.

TŘÍDY

Kotátko (červená) přízemí	Berušky (zelená)	1.p. vpravo
Motýlci (žlutá) 1.p. vlevo	Kuřátka (modrá)	2.p.vpravo

3-6 leté děti jsou zařazeny do tříd na uvolněná místa z předchozího šk.r., sourozenci mohou být spolu. Je-li možné z kapacitních důvodů, zohledníme požadavky rodičů na zařazení do vybrané třídy. Třídy mají k dispozici označenou šatnu, síť a nástěnku na informace: Každá třída má svoje telefonní číslo a e-mailovou adresu pro kontakt s veřejností.

4.2. Jak probíhá vzdělávání dětí v naší MŠ:

každá třída má svůj Třídní vzdělávací program a řád, který je flexibilní, reaguje na aktuální změny či potřeby dětí a skupiny.

- 6⁴⁵ - 8⁴⁵ přivítání s dítětem, individuální práce s jednotlivci či s malou skupinou dětí, vzdělávací hry dětí, pohybové aktivity, podávání ovoce, pitný režim celý den
  - 8⁴⁵ - 9¹⁵ svačina všech dětí průběžně, ostatní děti dokončení hry, úkolu, úklid
  - 9¹⁵ - 9⁴⁵ společné setkání celé třídy v kroužku a výchovně vzdělávací práce dle Třídních programů, kde rozvíjíme všechny stránky dítěte ve vztahu k sobě, k druhým, společnosti apod.
  - 9⁴⁵ - 10⁰⁰ předškolní program, mladší děti se odcházejí připravit na pobyt venku
  - 10⁰⁰ - 12⁰⁰ pohybové činnosti venku
  - 12⁰⁰ - 12³⁰ klidné polední společné stolování
  - 12³⁰ - 13⁰⁰ vyzvedávání dětí po obědě, hygiena, převlékání, čtení pohádky
  - 13⁰⁰ - 14³⁰ odpolední relaxace, od 13.45h klidný vzdělávací program pro děti s malou potřebou spánku, individuální činnost k rozvoji dítěte
  - 14³⁰ - 16⁴⁵ svačina, odpolední rozvojový či pohybový program ve třídě či venku
- vzdělávání a výchova dětí vychází z vlastního Školního vzdělávacího programu „BAREVNÝ SVĚT“
  - vzdělávací téma je vždy na delší časové období a má každý den jinou podobu - rozvíjí se v herních, výtvarných, pohybových, hudebních, komunikačních či manuálních činnostech po celý den
  - tyto informace najdete v šatně každé třídy
  - den začíná podáním ruky a pozdravem dítěte s p.uč. ,mytím rukou, přípravou své značky, místa a ovoce
  - denní program nabízí střídání rozmanitých aktivních a klidných činností a dává prostor k učení hrou i prožitkem, pohybu, odpočinku i soukromí
  - během dne je zařazeno i společné setkání v kroužku (pozdravení se, děti se vyjadřují ke vzdělávacímu tématu - co je dnes před námi, na co se těšíme, co jsme prožili, co je správné, příjemné či není apod.)
  - děti motivujeme ke kultuře stolování, k radosti z jídla, k pitnému režimu a konzumaci ovoce a zeleniny
  - klidný odpolední program je připraven pro děti s malou i větší potřebou spánku a s respektem k druhému i k vlastnímu individuálnímu rozvoji
  - zařazujeme různé kulturní a zábavné akce nejen pro děti, ale i společné s rodiči
  - rodič je pro nás partner, který se může podílet na vzdělávací činnosti třídy a nastane-li vzájemné propojení školy a rodiny, je to vždy ve prospěch dítěte
  - proto vzdělávání dětí s vámi projednáváme na tzv. konzultačních dnech“ (podzim a jaro), kde si v individuálně sjednaném čase vzájemně sdělíme zkušenosti s rozvojem dítěte a hledáme společnou cestu

4.3. Práva a povinnosti rodičů a zákonných zástupců.

- dodržovat **školní řád** MŠ FAMILY (§ 22, §30 zák.561/2004Sb)
- v 16.45 končí provozní doba školy a rodiče jsou povinni opustit budovu školy
- dodržovat pravidla slušnosti, korektnosti, vzájemné úcty a respektu (§2 zák.561/2004Sb)
- rodiče mají povinnost se školou spolupracovat a řešit případné problémy (dle §22, odst.3 školského zákona a § 865 NOZ)
- na vyzvání ředitele školy se dostavit k projednání závažných otázek vzdělávání dítěte (§ 22 zák.561/2004Sb)
- ve všech prostorách školy platí zákaz kouření a požívání alkoholu
- **vodit čisté a upravené** dítě, zajistit, aby dítě bylo **vhodně** oblečeno do třídy i na pobyt venku v případě opakovaného zanedbaného dítěte je škola oprávněna informovat orgán sociální péče
- dojednat **délku a dny** pobytu dítěte v MŠ a jeho stravování (celodenní)
- včas hradit platby za dítě a dodržovat termíny splatnosti (do 15. dne v měsíci)
- při opakovaném neuhrazení plateb za dítě je možné ukončit docházku dítěte do MŠ (§ 35 zák.561/2004Sb.)
- oznámit údaje (§28 zákona 561/2004Sb.), které jsou podstatné pro vzdělávání, bezpečnost dítěte apod.

BEZPEČNOST A ZDARVOTNÍ OCHRANA DĚTÍ A ZAMĚSTNANCŮ

- každý rodič si první den v MŠ vyzvedne čipy ke vstupu do školy, které bude mít po celou dobu docházky dítěte do MŠ, čipy jsou zálohovány
- rodičům je doporučeno nepouštět při vstupu do budovy s sebou další cizí osoby
- **zákonní zástupci mají povinnost** vodit do MŠ dítě pouze **zdravé a vyloučit jej ze vzdělávání v případě onemocnění**, aby nebylo ohroženo zdraví ostatních dětí. Rodiče nesou za zdraví dítěte zodpovědnost.
- **Pedagog má právo** požádat zákonného zástupce o doložení zdravotní způsobilosti dítěte
- **Škola má povinnost předcházet vzniku a šíření infekčních nemocí** a v zájmu zachování zdraví ostatních dětí, děti s nachlazením či jiným infekčním onemocněním či zlomeninou ruky či nohy do MŠ nepřijmout či si vyžádat zdravotní způsobilosti dítěte ke vzdělávání v MŠ předložením potvrzení od ošetřujícího lékaře
- Při závažném a opakovaném porušování těchto povinností by byl dán důvod pro ukončení předškolního vzdělávání dítěte ve smyslu ust. §35.odst.1, písm.b školského zákona.
- Pedagogičtí pracovníci mají zakázáno v mateřské škole jakýmkoliv způsobem podávat dítěti léky, vč.homeopatických, vitamíny, kapat do očí či nosu, aplikovat dítěti masti a krémy na ekzémy a jiná kožní onemocnění.
- Zákonní zástupci mají zakázáno ponechávat v šatně mateřské školy nebo ve třídě léky, kapky a masti k dispozici dítěti, aby je samo používalo.
- Rodiče jsou povinni osobně předat dítě učitelce ve třídě. Za dítě ponechané v šatně p.uč. NEODPOVÍDÁ
- Z MŠ dítě vyzvedávají rodiče či jiná pověřená osoba (dle vyhl.14/2005Sb.) Osobám bez písemného zmocnění nelze dítě vydat.
- Minimální věk pověřené nezletilé osoby ke svěřeni dítěte je 15 let
- Za bezpečnost dítěte během pobytu v MŠ odpovídá učitelka, v době vašeho pobytu v MŠ odpovídáte za vaše dítě VY
- Rodiče jsou povinni oznámit poranění, úraz ke kterému došlo doma. Učitelka je povinna oznámit poranění, úraz ke kterému došlo v MŠ
- Při pobytu venku mimo MŠ odpovídá učitelka do 20 dětí starších 3 let a z bezpečnostních důvodů má první a poslední dvojice, event. celá skupina reflexní vesty
- Škola poskytuje dětem základní informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při vzdělávání
- Škola neposkytuje cizím osobám žádné informace o dětech, mimo zákonem stanovených institucí

POSTUP PŘI VÝSKYTU INFEKČNÍHO ONEMOCNĚNÍ (včetně vší) dle *Zákona 564/2004Sb* § 30

při zjištění nebo důvodném podezření z infekčního onemocnění budou neprodleně telefonicky informováni zákonní zástupci žáka. Pokud zákonný zástupce žáka se školou nespolečně spolupracuje, může jej ředitel školy vyzvat, aby se osobně zúčastnil projednání závažných otázek týkajících se vzdělávání žáka (§ 22 odst. 3) - této výzvě je zákonný zástupce žáka povinen vyhovět.

VARIANTY DOCHÁZKY

- docházka dítěte se stanovuje dle individuální dohody se zákonným zástupcem v příslušné třídě
- adaptační - individuální program se dojednává ve třídě při nástupu dítěte do MŠ

4.4. Platby v MŠ

- Vše o platbách a identifikaci se projednává s hospodářkou školy ve 2. p.
- DÍTĚ má variabilní symbol na celé období docházky,
- Prioritní jsou bezhotovostní platby na bankovní účet 117239621/0100
- Hotovostní platby se vyřizují ve středu od 7.00 do 9.00hodin v pokladně školy

STRAVOVÁNÍ je celodenní (3x denně + pitný režim), děti odcházející po obědě domů dostanou svačinu s sebou, nepřipravujeme dietní stravování. V případě potravinové alergie je třeba donést lékařský posudek se specifikovaným onemocněním a dietní režim je upraven smlouvou o donášení stravy.

ŠKOLNÉ platí všechny děti, předškolní rok je bezplatný, 4 ročník (odklady šk.docházky) je též zpoplatněn. Platba je společně se stravným - na následující měsíc. Základní částka platí na daný školní rok. Snížení úplaty je možné dle zákonných důvodů, ale není na něj právní nárok.

ČIPY – platí se záloha, která bude po ukončení docházky dítěte do MŠ vrácena

VYÚČTOVÁNÍ PŘEPLATKŮ – odečítají ze zálohy na další měsíc a při ukončení docházky dítěte

KULTURNÍ AKCE platba je na celý šk.rok na účet Klubu rodičů (složenkou, převodem)

ZÁJMOVÁ ČINNOST platba na každé pololetí (hotovost nebo převodem)

4.5. Vybavení dítěte v mateřské škole

Administrativní: evidenční list , určení délky docházky a zmocnění osob k vyzvedávání dítěte a zmocnění ke svěřeni dítěte po dobu konání zájmového kroužku

Ostatní:

- do třídy – pohodlné oblečení dle sezóny, pevné papučky, pyžamo (vracíme v pátek domů)
- na vycházku vhodné oblečení a boty dle počasí
- je možné donést plyšovou hračku na spaní na celý šk. rok (zůstává v MŠ)
- dle domluvy ve třídě FOTO rodiny a tváře dítěte pro rodinný koutek
- doporučujeme všechny věci dítěte ve vlastním zájmu OZNAČIT

4.6. V mateřské škole NEJEN dovoleno

- ⊗ volnou obuv (pantofle aj.), zástěrky, šaty a jiné nevhodné oblečení se zapínáním na zádech
- ⊗ nosit snídaně, nebalené sladkosti z hygienických důvodů
- ⊗ nosit řetízky, prstýnky, korálky z bezpečnostních důvodů
- ⊗ vlastní hračky, koloběžky apod.
- ⊗ komerční hračky a časopisy, ostré, bodavé předměty a napodobeniny zbraní

4.7. Přijímání dětí do mateřské školy dle Zákona 561/2004Sb, §34

Zápis dětí na následující školní rok probíhá dle právních předpisů, termín je určen zřizovatelem event. Magistrátem města Brna a to v případě elektronického zápisu, kdy je termín jednotný pro celé město
O konání zápisu do MŠ je veřejnost včas informována na web stránkách školy, vyvěšením na vstupních dveřích apod.

1. Žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání se **vydává** ve dnech vyhlášených k zápisu.
2. Škola přijímá děti i v průběhu šk.r., pokud se uvolní místo.
3. Při zápisu rodiče předloží originál rodného listu dítěte, potvrzení praktického lékaře pro děti a dorost o tom, že se dítě podrobilo stanovenému pravidelnému očkování a občanský průkaz.
4. V rámci přijímacího řízení ředitelka školy prostřednictvím elektronického systému rozhoduje dle jednotných kritérií stanovených pro město Brno a počtu volných míst o přijetí či nepřijetí dítěte.
5. Při rozhodování o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole bude brán v úvahu součet jednotlivých kritérií.
6. Do 30. dnů po ukončení vyhlášeného termínu zápisu obdrží rodiče písemnou zprávu (píjetí/nepřijetí)
7. Dítě může být přijato i v průběhu školního roku pokud se uvolní místo, zájem je zcela na straně rodičů.

4.8. Ukončení docházky dítěte dle Zákona 561/2004Sb, §35

1. rodiče písemně ukončí docházku k dohodnutému datu a vyrovnají finanční závazky
2. ukončení docházky doporučí lékař
3. ředitel může po písemném upozornění zákonných zástupců ukončit docházku dítěte z důvodů:
  - dítě se bez omluvy jeho zástupcem neúčastní předškolního vzdělávání po dobu delší než 2 týdny
  - zástupce dítěte opakovaně závažným způsobem narušuje provoz školy
  - zákonný zástupce opakovaně neuhradí úplatu za vzdělávání

Část. V. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Mateřská škola FAMILY měla od roku 1990 ve výchovně vzdělávací práci vždy vlastní vizi – **výchova k hodnotám a rovnováze člověka** (fyzická, psychická, duševní rovina). Tato integrující myšlenka byla zpracována do sebe navazujících projektů, posilujících filosofii školy v souladu s požadavky Rámcového programu pro předškolní vzdělávání, legislativně v souladu se Zákonem č. 561/2004 Sb. v platném znění.

Přehled realizovaných výchovně vzdělávacích projektů:

1992 Zdravý životní styl

2000 Zdravý životní styl s prvky **etické výchovy** a prosociálnosti

Za tento autorský projekt ředitelky školy získala v roce 2001 naše škola (jako jediná mateřská škola v České republice) **ocenění Nadace J. Luxe v celostátní soutěži projektů**

2004 Barevný svět s etickou výchovou

2006 Barevný svět s profilací Komunitní škola s etickým programem - pokračujeme

Školní vzdělávací projekt prošel inovací v únoru 2009, listopadu 2012, revize červen 2015.

Byla to týmová autorská práce. Tento synergický proces byl uplatněn právě proto, že škola principy vzájemné spolupráce všech členů týmu rozvíjí a dlouhodobě uplatňuje. Zahrnuje i preventivní prvky sociálně patologických jevů. Směřuje ke třem cílům předškolního vzdělávání:

1. *ROZVOJ - rozvíjení dítěte a jeho schopností*

2. *HODNOTY - osvojení si základů hodnot*

3. *SAMOSTATNOST - získání identity a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost*

Vzdělávací program je reálný dokument, vycházející z podmínek a možností školy. Je také dostatečně otevřený, aby mohl být dle potřeb doplňován, upravován.

Hlavním cílem školního vzdělávacího programu MŠ FAMILY je komplexní pozitivní rozvoj dítěte vycházející z ETICKÝCH principů, hodnot, k citovému prožívání a vyjadřování vztahů, situací, sociálnímu citění a ve spolupráci s rodinou, který se uskutečňuje v situacích přirozených pro dítě. Záměrem je dovést dítě na konci předškolního věku k tomu, aby dle svých možností získalo přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost, komunikační schopnost a základy předpokladů k dalšímu růstu.

Komunitní principy – záměrem je být otevřenou školou rodičům a veřejnosti, být centrem, které nabízí partnerství a komunikaci. K posilování komunitního rozměru školy používáme tyto prostředky:

1. spolupracujeme s obcí – sdělujeme jí své záměry a zveme do školy

2. oslovujeme rodiče – vnímáme je jako partnery, kteří spolupracují, a vtahujeme je do života školy, pro nové máme „příručku pro rodiče“

3. prezentujeme se - web stránky, venkovní vitrína, informační letáky, místní noviny, poděkování

4. program pro veřejnost - v prostorách školy

Co znamená Etická výchova v praxi?

Naše škola etickou výchovu podporuje od roku 1999. Etická výchova systematicky rozvíjí mravní a osobnostní stránku dítěte a podporuje hledání pravdy a dobra jako součást přirozenosti člověka. Jde o kvalitní a náročnou výchovu postojů a názorů kultivováním jemné dětské duše ve vyrovnanou, charakterní osobnost. Přestože si v ČR teprve hledá své místo, je jednou z cest rozvoje ducha a lásky dítěte

Etická výchova se zaměřuje na mravní postoj ve všech oblastech života dítěte – navazování vztahů, tvořivé řešení situací, environmentální a ekologické myšlení a hodnoty, komunikace a formulace názorů, myslet nejen na svůj prospěch, ale i na prospěch druhých, společnosti či planety, schopnost vejit se do situace ostatních, pozitivně smýšlet o sobě, mít respekt k hodnotám, názorům druhých.

Rozvoj a podpora sebedůvěry, etických zásad a vlastní identity dítěte je nejlepší přípravou pro náročné životní situace a k prevenci sociálně patologických jevů.

Uplatňování ETV v praxi je dlouhodobý, trvalý proces, který své plody přináší nenápadně a mnohem později. Je třeba, aby v MŠ zásady etické výchovy přijala učitelka (a to je základní úkol) a byla tak přirozeným vzorem pro dítě. Rovněž provozní personál by měl principy etiky vnímat a akceptovat.

Propojení ETICKÉ výchovy do jednotlivých oblastí rámcového vzdělávacího programu

Dítě a jeho tělo	ETV podporuje zdravý způsob života, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
Dítě a psychika	ETV rozvíjí řeč, slovní projev a partnerskou, naslouchající komunikaci v každodenních situacích, rozvíjí představy, hodnoty, vlastní identitu, sebedůvěru,
Dítě a ten druhý	ETV rozvíjí vztah k domovu, rodině, třídě, schopnost dělit se, střídat se
Dítě a společnost	ETV rozvíjí mravní hodnoty v sociálním a uměleckém prostředí
Dítě a svět	ETV rozvíjí environmentální a ekologické hodnoty, globální sounáležitost

Prevence sociálně patologických jevů

školní vzdělávací program obsahuje prvky prevence šikany a dalších patologických jevů, lze ji zařadit do kategorie tzv. Minimálních preventivních programů a programu Strategie prevence těchto sociálních fenoménů u dětí a mládeže v působnosti resortu MŠMT, jejichž společným cílem je vzdělávací působení na mladou generaci, vytváření a upevňování morálních hodnot, postojů, sociální komunikace atd.

Výchovně vzdělávací model ŠVP

- **moderní přístup a metody práce s dětmi** - nevyžadujeme stejný výkon, vycházíme z předpokladů a možností dítěte, učíme dítě individuálně každou vzniklou situaci a v průběhu celého dne = tzv. prožitkové učení, záleží nám na pocitu dítěte z prožitého úspěchu
- **přípravu dítěte pro život** - veškerá činnost v mateřské škole probíhá na základě přirozenosti, hravosti, motivovanou formou a **kooperativním, prožitkovým učením** - na základě vnitřního pochopení a spolupráce v kolektivu, vše vychází z přirozenosti, prožitků a aktivní výchovy a vzdělávání (tvořivost, rozhodovat se a nést zodpovědnost, zvědavost, samostatnost, vhodně komunikovat, vnímat souvislosti, utvářet životní hodnoty, chápat změny - psychická otužilost, uvědomění si svých možností a limitů, poznávat svou roli, práci na úspěchu). Rozvíjíme pozitivní osobnost, vedeme dítě k celostnímu zdraví a pochopení jeho významu – harmonizace člověka
- **vše ve prospěch dítěte** - rozvíjíme děti k chápání světa v nejširších souvislostech k propojení s realitou, rozvíjíme předpoklady, možnosti, vedeme je k samostatnosti, objevování světa kolem sebe, zodpovědnosti, schopnosti komunikovat s okolím, řešit překážky a to vše aktivním a přirozeným učením
- **rozvoj charakteru, mezilidských vztahů, morálních hodnot a emocionální inteligence EQ** (čistému myšlení, jednání a konání podle pravidel v souladu s mravními principy, položit základy hodnotového řádu, přirozenost, lidskost, úcta k sobě a druhému, vnímat a vyjadřovat pocity, naslouchat, komunikovat), rozvíjet vyjadřování citů a pocitů
- **rozvoj sociálních vztahů a přirozené komunikace** - respektovat řád skupiny, zapojit se, přijímat chyby, překážky, změny, učit se hledat řešení problému, chápat rozdílnost názorů, schopnost spolupracovat, vyjádřit postoj kultivovanou formou, rozvoj citu pro situaci, vnímat a posilovat vzájemnou důvěru, pomáhat druhému, ovlivňovat dění kolem sebe, chápat nežádoucí projev
- základní časová jednotka plánování výchovně vzdělávací práce do tematických celků, není určena, je flexibilní dle situace
- **program pro předškolní děti s rodiči** - rozvoj cílových kompetencí předškoláka (grafomotorika, logika, myšlení, schopnost se soustředit, slovní zásoba, řeč, aktivní a přirozené zapojování do činností kolektivu)
- **Komunitní centrum MŠ FAMILY** – nabízí doplňkové aktivity rozvíjející schopnosti dětí. Projekty pro veřejnost podporují a rozvíjí filosofii školy. Komunitní centrum je místo, kde lidé najdou nabídku aktivit sledující určité životní hodnoty.

Hlavní myšlenky prolínající do všech témat, kterými rozvíjíme dítě:

- etické principy a morální hodnoty, rozvoj charakteru a tvořivého myšlení
- podpora vlastní identity
- rozvoj samostatnosti, odpovědnosti a komunikace dle svých předpokladů
- uvědomění si své role ve skupině, schopnost komunikovat v prostředí
- nalézat různé cesty či alternativní řešení k běžným
- zvědavost a zájem o nové, aktivní tvořivost
- pozitivní motivací dítěte probouzet zájem o poznávání, učení
- vnímat a přijímat změny, odlišnosti, že se vše rozvíjí
- obezřetně se chovat při podezřelých situacích

Část. VI. Vzdělávací obsah školního vzdělávacího programu

Vzdělávací obsah je vyjmut z RVP PV, rozpracován ve ŠVP v obecné rovině, v TVP v konkrétní podobě a následně rozpracován v třídním plánu.

6.1. Školní vzdělávací program (ŠVP) Barevný svět:

je zpracován na 3-4 roky a rozčleněn do 5 integrovaných, tematicky i barevně odlišných celků, zahrnujících všechny vzdělávací oblasti (biologická, psychologická, interpersonální, sociálně kulturní a enviromentální).

Každý integrovaný celek obsahuje:

- ... název tématu
- ... charakteristiku
- ... klíčové kompetence

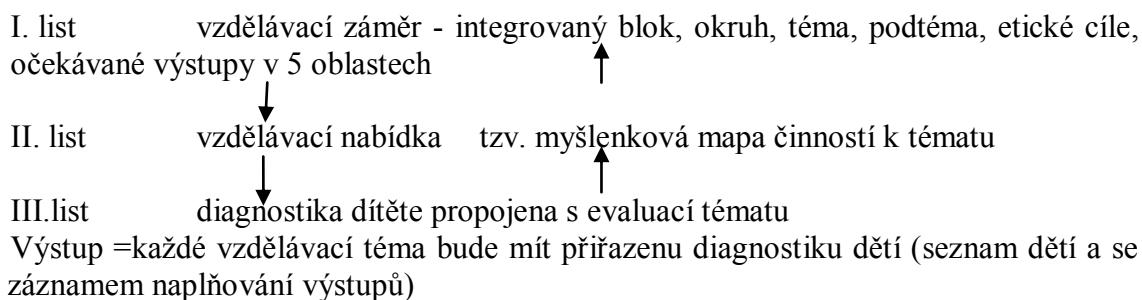
6.2. Třídní vzdělávací program (TVP) :

respektuje konkrétní podmínky třídy a zahrnuje podrobně rozpracovaných 5 integrovaných celků, z nichž každý obsahuje:

- ... okruh
- ... téma
- ... cíle etické
- ... cíle dílčí
- ... očekávané vzdělávací výstupy
- ... konkretizované vzdělávací výstupy

6.3. Třídní plánování :

má svůj daný funkční systém záznamů, není přesně časově ohraničeno, aby byla zajištěna flexibilita. Obsahuje :

Plánování a výstupy by měly být propojeny (kruh), aby výchovně vzdělávací naplňování bylo funkční.

„Jen si děti všimněte, co je krásy na světě, jen se děti rozhlédněte, co tu kolem kvítí kvete. Kolik je tu zvířátek, kolik ptáků, ptáčátek. Kolik je tu dobrých lidí, co si radost nezavidí. Jen si děti všimněte, co je krásy na světě.“

Jan Čarek (báseň z knihy Ráj domova)

6.4. Vzdělávací integrované celky

1. PŘÍRODA - dívám se kolem sebe a vnímám

Charakteristika

Objevováním světa kolem sebe se děti učí citlivě chápat souvislosti živé a neživé přírody, vnímat přírodu všemi smysly, poznávat sounáležitost člověka a přírody, respektovat zákonitosti a žít v harmonii s přírodou, vytvářet a rozvíjet vztah k životnímu prostředí, orientovat se v přírodním čase a vnímat přirozené změny a souvislosti přírody, šetřit přírodu (např. třídíme papír, elektromateriál, plasty).

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu e dění v prostředí, ve kterém žije
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě
- klade otázky a hledá na ně odpovědi

Kompetence k řešení problému

- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární a matematické souvislosti

Kompetence komunikativní

- ovládá řeč, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, vede smysluplný dialog
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými)

Činnostní a občanské kompetence

- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní přírodní prostředí

2. TRADICE - vnímám umění a kulturu

Charakteristika

Vnímáním a rozvíjením estetické oblasti si děti vytvářejí poznatky o kultuře a umění hudebním, slovesném, výtvarném, dramatickém (divadla, výstavy, koncerty, lidové zvyky), rozvíjíme jejich tvořivost, představivost, fantazii. Děti se podílí na utváření své třídy, školy, jazykový a řečový projev – hrajeme si divadlo, sluchové hříčky, hádanky, veřejná vystoupení formou radosti bez povinnosti. Podporujeme pocit radosti a sounáležitosti dětí při společných akcích s rodiči (Dětský den, vánoční setkání, Letní slavnosti) nebo oslavách v MŠ (narozeniny).

Vytváříme vztah ke knize, slovu, kresbě, hudbě a vnímáme, jaké prožitky v nás vzbuzují, podporujeme tyto zážitkové hodnoty.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

Kompetence k řešení problému

- spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost

Kompetence komunikativní

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity, nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými)
- dokáže využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knihy, encyklopedie, PC, audiovizuální technika, telefon)

Sociální a personální kompetence

- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším; vnímá nespravedlnost, agresivitu, ubližování a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

Činnostní a občanské kompetence

- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

3. RODINA - mám rád své blízké, kamarády i sám sebe

Charakteristika

Děti se učí žít v různých skupinách, prostředí a chápat odlišnost i pravidla skupiny, učí se spolupracovat, spolupodílet se, začlenit se, navazovat vztah, rozdělit se, řešit konflikt, neublížovat si, ale také přijímat základní formy společenského chování. Děti se učí chápat, že všichni mají stejnou hodnotu, ale každý je jiný. Zábavnou hrou a aktivitami se děti učí prožívat i vyjadřovat různými způsoby své citové vazby, pocity. (zrakem, dotykem, výrazem, slovem, kresbou).

Učíme děti rozvíjet základních prvky **otevřené mezilidské komunikace**, rozdíl mezi pravdou a lží, chápat negativní důsledky lži, vnímat rozdíl mezi verbální a neverbální komunikací, Učíme děti přijímat své chyby, omyly, napravit důsledky (omluva, hledat řešení, cestu), učíme je z negativní situace vytvořit pozitivní přínos pro další růst. A také být sám za sebe a své rozhodnutí zodpovědný.

Zaměřujeme se i situace, které učí děti chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, odmítnutí při podezřelých situacích.

Učíme děti vnímat svoji rodinu, roli v rodině, vztahy v rodině. Děti se učí odloučit se na určitou dobu od rodiny a uvědomovat si samostatnost. Dětem vkládáme základy prosociálního chování – nabídnout pomoc, myslet na druhého, mít radost z dělání radosti.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí
- pokud se mu dostává uznání a ocenění

Kompetence k řešení problému

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, učí se s chutí, rádo objevuje
- přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní originální nápady), využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli) a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se problémům nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Kompetence komunikativní

- hovoří ve vhodně formulovaných větách, rozumí slyšenému
- dokáže se vyjadřovat různými prostředky (výtvarnými, hudebními, dramatickými)
- slovní zásobu aktivně používá k dokonalejší komunikaci s okolím

Sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování mezilidských vztahů, ze svého okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- je schopno chápat, že lidé jsou různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným

Činnostní a občanské kompetence

- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co uděl, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci, učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce druhých
- zajímá se o druhé i o to co se kolem děje; je otevřeně aktuálnímu dění
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; Chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

4. PLANETA ZEMĚ - vnímám souvislosti (člověk -ekologie, technika, bezpečí)

Charakteristika

Děti se učí chápat sounáležitost člověka, ekologie, techniky, vesmíru, vytvářet povědomí o rozmanitosti kultur a národností. Vedeme děti k úctě k životu ve všech jeho formách, že vše živé a neživé na Zemi je závislé na chování lidí a vytváříme tím základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí i k planetě. Vedeme děti k uvědomění si, že vše se neustále mění a rozvíjí a že změny způsobené lidskou činností mohou svět kolem nás pozitivně rozvíjet, ale také poškozovat.

S dětmi třídíme odpady – papír, elektro, plasty.

Směřujeme děti k orientaci v prostředí, kde dítě pobývá, učíme je vnímat grafické symboly a orientovat se podle nich, bezpečně se chovat na ulici, při hrách a hledat konstrukční a grafická řešení, různé cesty.

Vedeme děti k pochopení, že mohou nastat nečekané, nežádoucí či nebezpečné situace –s cizím člověkem, psem – učíme se hledat cesty, řešení, být opatrný nikoliv lhotejný.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků, piktogramů, symbolů
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí ve kterém žije
- klade otázky, hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo zvládlo a dokázalo
- soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dojít k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit své pokroky i oceňovat pokroky druhých

Kompetence komunikativní

- ovládá řeč, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi
- dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity, nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými)
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu
- dovede využít informativní a komutativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knihy, encyklopedie, PC, audiovizuální technika, telefon)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Činnostní a občanské kompetence

- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (společenské)

5. ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL – moje hodnoty, názory, postoje

Charakteristika

Vedeme děti k uvědomění si sebe sama, svých možností a limitů, rozvíjíme v dětech svobodu a zodpovědnost za svá rozhodnutí, úctu k sobě i k druhému. Děti se učí respektovat se navzájem, dorozumět se ve skupině, v prostředí, najít si svoji roli a respektovat pravidla skupiny

Vytváříme povědomí o cestě podporující své zdraví i o ochraně před nebezpečím. Rozvíjíme v dětech zdravé životní návyky, názory či postoje, povědomí o svém těle, zvládat běžné pohybové projevy a koordinaci, rozvíjíme všechny smysly, osobní hygienu, sebeobsluhu a samostatnost

Vedeme děti k uvědomění si, že ke zdravému životnímu stylu patří dobrá výživa, pitný režim, vyvážený poměr pohybu a odpočinku, dostatek spánku, ale i duševní vyrovnanost– vše se vším souvisí.

Učíme děti odlišovat hodnoty pozitivní a negativní z médií kolem nás, uvědomit si, že můžeme ovlivnit výběr vzorů, názorů, postojů, hodnot, učíme se ujasnit si nereálnost hrdinů ve filmech, reklamách, médiích.

Vedeme děti k pochopení žebříčku hodnot, že peníze neučiní člověka šťastným.

Uvědomujeme si, že jsme lidé, kteří mají schopnost svým postojem ovlivňovat vlastní životní styl.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dojít k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat pokroky druhých

Kompetence k řešení problému

- řeší problémy, na které stačí; známé opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické dovednosti
- uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může ovlivnit situaci

Kompetence komunikativní

- dokáže se vyjadřovat různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými)
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

Sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj vlastní názor
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná umí odmítnout
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanská kompetence

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- chápe, že zájem o to, co se kolem něho děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevládnost, pohodlnost a nízká aktivita mají své nepříznivé důsledky
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- dbá na osobní zdraví a bezpečí druhých

Část VII. Evaluční činnost školy

Hodnocení školy v oblastech technické, týmové, výchovně vzdělávací a organizační je nezbytnou, i když náročnou, součástí práce MŠ FAMILY od roku 2002. Funkční a propracovaný evaluační systém podle stanovených kritérií nám dává pravidla hodnocení a souvisí s kontrolním systémem (kde jsme) a ukazuje nám pozitiva, rezervy a možnosti další cesty (kam chceme jít).

Jaké podmínky potřebuje evaluace?

Evaluace by měla splňovat svůj smysl – vyhodnotit uplynulé období, srozumitelně pojmenovat klady a rezervy a tím tvořit cestu pro školu–resp. její tým, dál, aby se naplňovala vize školy. Je však potřebné mít důvěru v kolektiv, aby informace v evaluační práci byly sdělovány pravdivě, ale objektivně. Chceme, aby hodnocení bylo přehledné, srozumitelné a funkční.

<i>Sledovaná oblast</i>	<i>Interval hodnocení</i>	<i>Kdo</i>
školní vzdělávací program	1 x ročně komplexně za 3-4roky	pedagogové ředitelka
třídní vzdělávací program	průběžně po skončení tématického celku 1 x ročně souhrn	pedagogové
autoevaluace naplňování ŠVP	1 x ročně	pedagogové
autoevaluace pedagoga ev. provozních	1x ročně	ředitelka
portfolia pedagogů, osobní rozvojové cíle	2 x ročně (I. a II.pololetí)	pedagogové, ředitelka
akce organizované školou	1 x ročně	pedagogové
roční plán úkolu	1 x měsíčně	ředitelka
portfolia dětí -vzdělávání dětí	průběžně	pedagogové
individuální plán dítěte s odkladem šk.docházky	průběžně	pedagogové
ankety pro rodiče	vyhodnocení bezprostředně	pedagogové
projekty školy	čtvrtletně	ředitelka

Jaké techniky používáme na zjišťování podkladů?

- Průběžný sběr informací a vyhodnocení = cesta vpřed
  - portfolia dětí
  - portfolia pedagogů – samosběr důkazů osobního profesního rozvoje
  - individuální plán dítěte s odkladem šk.docházky dle závěrů PPP
  - diagnostické záznamy dětí k tématu u třídního plánu
  - ŠVP a TVP
  - Roční plán všech oblastí školy
  - závěry z porad, výsledky anket, schránka důvěry
- Systém kritérií :
  - autoevaluace pedagoga výchovně vzdělávací oblasti
  - hospitace
  - kontrolní záznam úklidu
- Tabulkový systém
  - Rozvojový osobní plán - portfolia pedagoga stanovení svých cílů a vyhodnocení
  - Akce školy - záznam kladů a záporů
- Průběžné kontroly ředitelky

Část VIII. Programy doplňující vzdělávací projekt školy

8.1. Tradice školy

8.1.1. **Letní slavnosti** jsou významnou součástí života a kultury MŠ FAMILY. Tato tradice, na které sdílejí prožitky společně rodiče, děti, zaměstnanci školy, event. zástupci obce či města, se vždy pravidelně opakují, mají hluboký, lidský význam a posilují sounáležitost školy s rodinou či týmu. Konají se v vždy v Dělnickém domě.

Další pravidelné pořádané akce: Vánoční setkání, Dětský den, narozeniny dětí. Mikulášskou nadílku jsme upravili hodnotově jako setkání s Mikulášem bez strachu a slz.

8.1.2. **Tematické pobyty** jsou velmi oblíbené dětmi i rodiči:

- polodenní výlet celé školy na začátku šk. roku, kdy dominantou je utvoření společného kruhu celé školy jako symbolu „**to je naše škola ve patříme všichni k sobě**“
- vícedenní školy v přírodě - lyžování (leden) a plavání (květen) s instruktory

8.2. Komunitní centrum FAMILY

Mateřská škola využívá výukové prostory v přízemí k doplňkové činnosti. Cílem je vytvořit školu jako snadno přístupné a otevřené centrum, které bude svou obsahovou náplní posilovat identitu školy, rozvíjet myšlenky a etické principy její koncepce a školu zviditelňovat. Pozitivním způsobem posilovat vztahy v komunitě a šířit vzdělanost, kulturu a poznání v oblasti zdravého životního stylu v aktivitách pro děti a veřejnost. Realizují se odpoledne či o víkend:

- pro dospělé - kursy s různou tematikou , klub maminek aj.
- školka Maceška pro děti mladší 3 let
- pro děti - sportovní, hudební či jazykový program rozvíjející jejich schopnosti, nadání

Část IX. Závěr

Principy **etické výchovy** jsou pro dítě nejhodnotnější deviza do budoucnosti, kterou může mateřská škola FAMILY dítěti dát.

V předškolním věku se utvářejí základy budoucího sociálního chování, duševního a mravního života, ze kterých bude člověk později čerpat. Výzkumy ukázaly, že pokud si dítě osvojí prosociální postoje a chování, s velkou pravděpodobností vyroste v charakterního člověka.

Jedním z hlavních výsledků špatného zacházení s dítětem (tj. nerespektování lidské důstojnosti, ponižování, nedůvěra, přísné a nepřiměřené tresty, vysoké požadavky nepřiměřené věku, násilí apod.) je vznik různých podob nestability, strachu, škodolibosti, pocitů křivdy, nepřátelství, agresivity a patologického chování. Vzniká tak nízké vědomí o vlastní ceně a nemůže se rozvinout sebedůvěra a sebejistota, problematické je i začlenění do kolektivu. I to může být příčinou neúspěchu v pozdějším životě.....

Vyrovnaný člověk, který je spokojený sám se sebou, má svou vnitřní sílu, vyroste v osobnost, která má kladný vliv i na své sociální okolí. Je odolnější vůči psychosomatickým poruchám.

Dítě, které je od nejtělejšího věku vedeno hodnotově dle etických zásad si osvojí přiměřené postoje a názory, bude nalézat svoji identitu, bude získávat schopnost nést odpovědnost za své jednání, chování, dokáže přijímat jiné a pomáhat druhým, překonávat překážky konstruktivně a bude schopné stát se osobností.

Realizace ŠVP je cesta otevřená, barevná, plná rozmanitostí. Chceme jít po ní klidně, trpělivě, vnímat všechny krásy, vůně i možnosti, které nabízí, i respektovat překážky.

Za kolektiv
Šperková Eva
ředitelka školy

Část X. Přílohy

Přílohou školního vzdělávacího programu jsou:

Pro rodiče:

- Informační příručka pro rodiče nových dětí
- Desatero předškoláka pro rodiče předškolních dětí

Pro pedagogy:

- rozvojový plán pedagogického pracovníka – portfolio pedagoga
- třídní vzdělávací program
- schéma třídního plánování
- hospitační záznam
- metodické materiály (číslovaná řada)

Pro dítě:

- předškolní děti - test školní připravenosti materiály PPP Brno
- odklad školní docházky - Individuální plán dítěte
- diagnostika - seznam dětí za každé vzdělávací téma

Ostatní:

- dohoda s Pedagogickou fakultou Masarykovy university
- certifikát projektu Rodiče vítáni
- uznání Nadace Josefa Luxe
- zapojení do programu Digitalizace školy
- certifikát projektu Zelená škola